

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-1189

26.11.2025

Storebrand Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Erstatningsoppgjør etter boligbrann – røykskadet innbo – tilstrekkelig rensset?

Det oppstod en brann i sikredes bolighus i desember 2022. Brannen førte til omfattende røyk- og sotskader på sikredes innbo. Foretaket bekreftet dekning og engasjerte skadesaneringsfirma P til å bistå med utbedring/sanering. Det oppstod uenighet mellom partene om erstatningsbeløpets størrelse, herunder om foretakets oppgjør tilfredstilte vilkårenes krav om utbedring til «vesentlig samme stand» som før skaden inntraff. Sikrede anførte at tekstiler og leker ikke var blitt tilfredstillende rensset etter brannen. Hun opplyste om at hun og hennes barn hadde allergier som gjorde dem ekstra sensitive, både for røyklukt og for vaskemiddelet som P hadde brukt i forbindelse med rens. Videre hevdet sikrede at en rekke elektroniske gjenstander kunne ha tatt skade av bannen, evt. fått forkortet levetid. Sikrede anførte også at kjøkkeninnredningen hennes hadde blitt skadet i forbindelse med utbedringsarbeidet i boligen. Foretaket anførte at sikredes påstander og krav ikke var tilstrekkelig dokumentert. Når det gjaldt sikredes allergi/sensitivitet, anførte foretaket at dette ikke kunne hensyntas ved erstatningsoppgjøret. I forhold til de elektroniske gjenstandene, anførte foretaket at en hypotetisk risiko for forkortet levetid ikke var tilstrekkelig til at det kunne sies å foreligge skade. Når det gjaldt kjøkkeninnredningen, kunne ikke foretaket se at det var sannsynliggjort at denne ble skadet i forbindelse med saneringsarbeidet. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om ytterligere erstatning etter boligbrann.

Sikredes innboforsikring har følgende vilkår som gjelder ved erstatningsoppgjøret:

B.6.1 Oppgjørsmåter

Erstatningsgrunnlaget fastsettes til hva det vil koste å:

- Reparere/utbedre skaden, eller
- Gjenanskaffe tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting

Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon, gjenoppføring/gjenanskaffelse eller at selskapet skaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting.

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse. Det beregnes ikke merverdiavgift av arbeidspenger ved kontantoppgjør. Ved reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse har selskapet rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

B.6.2 Erstatningsberegning - innbo og løsøre

Ved gjenanskaffelse eller reparasjon

Erstatningen beregnes på grunnlag av utgiftene til:

- Reparasjon til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen, eller
- Gjenanskaffelse av tilsvarende, eller i det vesentlige til svarende ting, beregnet etter prisene på skadedagen
- gjenanskaffelsesprisen

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden fratrasket gjenverdi etter skaden, beregnet etter reglene i punkter B.6.2

Sikredes bolig var utsatt brann i desember 2022. Brannen førte til omfattende sot- og røykskader. Sikrede meldte inn forholdet til foretaket, som rekvirerte saneringsfirma P for å kartlegge skadeomfanget, utarbeide en tapsliste og bistå med saneringsarbeidet. Av skaderapporten fremgikk bl.a. følgende:

Beskrivelse av skadet løse: Sot på all innbo. en del totalskadet.
Reparasjonsbehov: tømme innbo til lager.sanering. Vask og rens. Tapsliste
Konemnert innbo og løse: Tapsliste blir utarbeidet
Igangsatte arbeid: Befaring. 1 hjelp. satt inn luktbehandling

Videre opplyste P om at gjenstander som kunne reddes skulle fraktes til et lager for sanering.

Foretaket bekreftet dekning og utbetalte kr 100 000 som forskudd på erstatning.

Foretaket sendte 28.6.23 et oppgjørsvbrev til sikrede, hvor erstatningsbeløpet for innboet var beregnet til kr 713 442 etter fratrekk for egenandel, samt de kr 100 000 som allerede var utbetalt på saken. I brevet informerte foretaket om følgende:

Erstatningen settes til hva det ville koste å kjøpe tilsvarende gjenstand den dagen skaden skjedde, eller til hva det vil koste å reparere gjenstanden. Vi gjør et fradrag på grunn av alder, bruk og slitasje. Se punkt B.6.2.2 i vilkårene.

Gjenstandens alder beregnes fra og med året etter det første bruksåret. Det første bruksåret tar slutt når kalenderåret løper ut, uavhengig av når på året gjenstanden ble tatt i bruk.

Ved gjenanskaffelse gjøres det fradrag for verdipkning ved at brukte ting blir erstattet med nye.

Sikrede klaget på erstatningsoppgjøret og hevdet at en del av innboet ikke var tilfredsstillende rensed/sanert, og at flere tekstiler og barnas leker fortsatt luktet røyk. Sikrede opplyste videre at hun og barna hadde allergier og atopisk eksem, noe som gjorde dem ekstra sensitive. Hun hevdet også at barna reagerte på vaskemiddelet som var blitt benyttet i forbindelse med rensed/saneringsarbeidet. Foretaket besluttet på denne bakgrunn å engasjere innbotakstmann S for en nærmere vurdering av sikredes gjenstander. S uttalte følgende:

På befaringen den 03.11.2023 ble alt innboet som var lagret i (stedsnavn) kontrollert og vurdert av meg. Det ble på denne gjennomgangen sortert ut noen klesplagg og møbler som ikke var helt luktfri. Gjenstander som man var i tvil om det var røyklukt eller en annen type lukt ble også konemnert. Disse ble etter min befaring, av P, ført opp på en liste med konemnert innbo. Alt annet ble etter en nøye vurdering friskmeldt, og kan etter min vurdering tas i bruk av eier.

Når det gjaldt rensesprosessen, uttalte S følgende:

Vurdering av vaskemidler og ozon behandling.

Vaskemiddel som ble brukt er:

Pure Farget Tøyvask uten blekemiddel og uten parfyme. Produktet er svanemerket.

Legger ved datablad.

Ozonbehandling av tekstiler:

Prosessen fungerer ved at ozon genereres i en spesialdesignet maskin og deretter tilføres tekstilene i et lukket rom eller en maskin. Ozonet trenger dypt inn i fibrene og bryter ned bakterier, virus, mugg og

luktmolekyler uten behov for vann eller kjemikalier. Etter behandlingen omdannes ozon tilbake til vanlig oksygen (O₂), og etterlater ingen skadelige rester på tekstilene.

Foretaket foretok et tilleggsoppgjør på kr 83 343 for ytterligere innbo som måtte kondemneres etter takstmannens befarings.

Sikrede var fortsatt uenig i erstatningsoppgjøret og mente at det manglet flere gjenstander i kondemneringslisten. Dette gjaldt bl.a. leker, barneutstyr, lamper og elektronikk. Hun opplevde saken som uoversiktlig og mente at mye av innboet ikke var blitt redegjort for. Videre fastholdt sikrede at enkelte tekstiler og gjenstander som hadde blitt rensset fortsatt luktet røyk. Sikrede påstod også at kjøkkeninnredningen hadde blitt skadet i forbindelse med utbedringen av boligen.

Etter noe ytterligere korrespondanse mellom partene, innhentet foretaket følgende uttalelse fra skadesaneringsfirma P:

Innbo i hovedetasjen ble hentet inn ved oppstart av skadesaken. Alt innbo i kjelleren der brannen oppsto, ble kondemnert på stedet.

Innboet er vasket og luktbehandlet og pakket ned, og står fremdeles lagret hos oss.

(...)

Som konkludert i rapport 20.12.2023, mener vi fremdeles at tekstilene ikke lukter av brannskaden. Vi har hatt flere personer til å lukte på dette, og ingen kjenner brannlukt. Flere av personene har luktet uten å få beskjed om hva det eventuelt skal kunne lukte, slik at de ikke har hatt feil forventning til hva de skal lukte.

(...)

Leker og kjøkkenutstyr

Vår behandling av disse tingene har vært å rengjøre og luktbehandle disse på en normal måte. (...) De tingene som eventuelt er ødelagt både før eller ikke blir tilfredsstillende etter behandling, blir registrert på tapsliste.

(...)

Vi har på lager endel innbo som allerede er registrert som tap, og vi har fått beskjed fra Storebrand om IKKE å kaste dette. Dette dreier seg om flere kartonger, tekstiler, bunad, møbler, PC og diverse.

(...)

Det er ikke rutine for å detalj registrere hva som blir tatt til lager, ei heller hva som pakkes ned. Det er et arbeid som ingen forsikringsselskap betaler for. Det som derimot gjøres er å skrive en detaljert tapsliste, slik at alt som ikke blir levert tilbake har en god oversikt.

(...)

Internettkabel som er klippet:

Denne kabelen vet vi ikke nå hvor kom inn. Dersom den kom inn i kjelleretasjen er den ødelagt av brann og er helt sikkert fjernet. (...) Her må det avklares hvor kabelen kom inn, før det kan pekes på hvem som har fjernet kabelen.

(...)

Lamper som er borte:

Alle lamper i kjelleren er fjernet som følge av brann. De hører til en normal reparasjon på skadesaken. Dersom spørsmålet gjelder lamper i hovedetasjen, så har (elektriker) fjernet 2 lysrørslamper oppunder kjøkkeninnredningen, siden innredningen skulle rives. I utgangspunktet var vel ikke det nødvendig, men det ble allikevel avtalt via takstmann/kunde. Lampene i gang/vindfang er også fjernet, siden vi måtte ta dette på grunn av lukt.

Disse lampene som vi har klippet ut fra et bilde som ligger på bygningssaken, har P ikke demontert. Mulig det er disse kunden snakker om. Vi kjenner ikke til hvem som har demontert. (...) Prismelamper i stue og gang som vist på bildet er heller ikke demontert av P.

Foretaket fastholdt sitt erstatningsoppgjør i brev av 17.2.25.

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 24.7.25.

Sikrede krever ytterligere erstatning. Foretakets oppgjør tilfredsstiller ikke vilkårenes krav om å «reparere skadet gjenstand til samme eller i det vesentlige samme stand som da skaden inntraff, beregnet etter prisen på skadedagen». Saksprosessen har vært lang og vanskelig, først og fremst pga. manglende informasjon fra foretaket og P, samt at mye av innboet ikke har blitt redegjort for. Det har vært vanskelig å få oversikt over skadet innbo, herunder hva som stod på lager. Sikrede måtte derfor, naturlig nok, gå til innkjøp av en del klær til barna, samt møbler, elektronikk og øvrig utstyr.

Det er fortsatt store mengder innbo som ikke er tilstrekkelig redegjort for, og som står på lageret. Det innboet som sikrede allerede har mottatt har hatt store skader, og en del av dette har ikke blitt tilstrekkelig rensset, eller rett og slett blitt ødelagt i prosessen. For sikredes del har det over lengre tid virket som at ingen helt har hatt oversikt eller kontroll på hva som gjenstod, hvordan innboet skulle håndteres og hva som skulle skje videre. Det har gått over to år siden brannen, og fortsatt er det uavklart hvordan deler av innboet skal håndteres.

Sikrede og hennes barn har atopisk eksem og allergier, og de har kommunisert en rekke ganger at de reagerer på vaskemiddelet som P har brukt. Det følger direkte av anvisningen og beskrivelsen av midlene at det er fare for at man kan reagere på midlene. Deler av innboet har vært forsøkt rensset opptil tre ganger. Når sikrede ikke kan bruke klærne, samt at store deler av innboet er enten røykskadet eller lukter av røyk og sot, så må klærne, elektronikken og det øvrige innboet kondemneres.

Når foretaket har valgt å kondemnere deler av lekene til barna, kan ikke sikrede se at det vil være forsvarlig å la barna leke videre med de andre lekene. Videre er det bekreftet at elektronikk har blitt åpnet, undersøkt og rensset av P. Det gjør at elektronikken for det første ikke lenger er under garanti, og at det fremdeles kan være betydelig fare å bruke det. Fire kartonger med innbo ble levert til sikrede, kategorisert som «hastetøy». Dette ble returnert igjen av sikrede som følge av lukt og plager fra kjemikalier i tillegg til røyklukt.

Videre har sikrede, som følge av forsinkelser og forsømmelser fra foretakets side, ikke fått levert fullstendige dører til kjøkkenet, og det er blitt påført skader på innredningen i forbindelse med utbedringen av skaden. Sikrede mener det er rimelig med en erstatning for 1/10 av kostnadene for kjøkkenet. Kjøkkenet med alt har kostet totalt kr 384 639. En rimelig erstatning er dermed kr 38 464.

Videre krever sikrede erstatning for 100 timer med egeninnsats i anledning saken. Med en timesats til kr 300 utgjør erstatningen kr 30 000. Sikrede krever også erstatning for advokatbistand i forbindelse med saken.

Forsikringsforetaket avviser ytterligere ansvar. Foretaket har betalt erstatning for gjenstander som er vurdert som kondemnerbare som følge av brannhendelsen. Ved utarbeidelse av kondemneringslisten har P tatt en kost-/nyttevurdering av hva som lønner seg å sanere i forhold til hva som heller bør erstattes som nytt. Det er på bakgrunn av denne vurderingen P valgte å kondemnere duploklossene som følge hendelsen. Andre leker er rensset og vurdert av ekstern takstmann til å være i tilsvarende stand som før skaden oppsto.

Om elektroniske gjenstander har fått redusert levetid som følge av korrosjon eller annet, er et hypotetisk spørsmål. Elektroniske gjenstander som er sanert må regnes som reparert tilbake til «vesentlig tilsvarende samme stand som før skaden. Se også nemndsavgjørelse **2024-105**.

Foretaket har innhentet ulike vurderinger for å ta stilling til ytterligere erstatning for gjenstander som sikrede krever erstatning for, men uten at det er funnet grunnlag for dette. Sikrede hevder at en rekke gjenstander ikke er tilstrekkelig rensket, og at enkelte gjenstander er ødelagt, men uten at det er fremlagt nærmere dokumentasjon for dette.

Innboforsikringen er tegnet etter objektive kriterier, og subjektive vurderinger i den enkelte sak utløser ikke erstatning utover det som følger av vilkårene. Foretaket kan ikke se at det er grunnlag for ytterligere erstatningsutbetalinger av innbo, basert på de foreliggende opplysninger på saken.

Foretaket anfører at det uansett ikke har noe resultatansvar for saneringen av innbo og løsere. En forsikringsavtale er en avtale om finansiering av en skade og ikke om reparasjon. Forpliktelsen knyttet til reparasjon ligger hos det firma som har oppdraget. Dersom sikrede mener at gjenstander er ødelagt i saneringsprosessen, så må dette uansett tas direkte med utførende.

Foretaket bestrider sikredes krav om skade på kjøkkeninnredningen. Kravet er ikke dokumentert. Det er ukjent for foretaket hvem som har forårsaket skadene, og om sikrede har reklamert til eventuell ansvarlig. Skade på skapdørene har ikke årsakssammenheng med brannskaden og er følgelig ikke foretakets ansvar.

Foretaket bestrider sikredes krav om egeninnsats. Foretaket er ikke kjent med hva de 100 timene som sikrede har estimert angår. Det å eie noe innebærer at man samtidig har et ansvar for det man eier, også kalt eies besvær. Dette innebærer eksempelvis befarings- og tilstedeværelse sammen med takstmannen, håndverkere og lignende. Det er ikke uvanlig at det er behov for at skadelidte – i egenskap av eier av eiendommen – må følge opp og ta vare på sine interesser i en skadesak. Dette er noe som ikke omfattes av forsikringsavtalen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på ytterligere erstatning.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom «saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet» og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes «der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål», jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Saken reiser en lang rekke spørsmål knyttet til et brannskadeoppgjør med en omfattende tapsliste. Nemnda har hverken kompetanse eller kapasitet til å gjennomgå en så omfattende tapsliste som denne saken gjelder. En slik gjennomgang bør belyses med muntlige forklaringer av partene og sakkyndige i en rettssak, jf. f.eks. **FinKN 2018-583**. Nemnda peker særlig på at nemnda ikke kan foreta egne undersøkelser eller befarings- og tilstedeværelse sammen med takstmannen, håndverkere og lignende. Det er ikke uvanlig at det er behov for at skadelidte – i egenskap av eier av eiendommen – må følge opp og ta vare på sine interesser i en skadesak. Dette er noe som ikke omfattes av forsikringsavtalen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).